

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Мікроекономіка та макроекономіка

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова
Форма навчання:	денна
Освітній ступінь:	молодший бакалавр
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	071 Облік і оподаткування
Освітня програма:	Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності
Рік навчання:	1
Семестр:	1
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 30- лекції; 28- семінарські; консультація - 2; 60 - самостійна робота)
Мова викладання:	українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ:	Яковенко Олена Іванівна
------	-------------------------

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: lena.jakovenko2012@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: понеділок, 15.40-16.40

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Мікроекономіка та макроекономіка» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр» зі спеціальністі 071 Облік і оподаткування освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності» початкового рівня вищої освіти (короткий цикл) та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування: облік, аналіз і аудит господарської діяльності», що розроблено з урахуванням дескрипторів Національної рамки кваліфікації.

Вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення формування відповідного уявлення про те, що успіх будь-якої господарської

діяльності залежить не тільки від наявності стартового капіталу і підприємницького хисту, а й від знання закономірностей функціонування мікро та макро систем. Важливим є те, що опанування дисципліни дає можливість поглибити уявлення про функціонування ринкової економіки на рівні окремих господарських одиниць (індивідів, домашніх господарств, фірм, організацій), які прагнуть досягти мети за умов обмеженості ресурсів та альтернативності напрямів їх використання. Окрім того здобувач освіти буде розуміти теоретичні засади та інструментарій макроекономічного аналізу (аналізу стану національної економіки та її зовнішніх зв'язків), теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем, набуде навичок побудови моделей макроекономічних систем.

Зміст дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» розкривається через вивчення тем в яких у логічній послідовності розкрито особовості функціонування міро та макросистем. Особливості функціонування суб'єктів господарської діяльності у межах мікросистем розглядаються у темах присвячених теорії поведінки споживача та виробника, моделі конкурентного стану та особливості поведінки суб'єктів мікросистеми з урахуванням конкуренції та максимізації своєї корисності в умовах обмеження ресурсів. У темах присвячених специфіки сталого розвитку макросистеми передбачається розгляд: показників системи національних рахунків, формування макроекономічної рівноваги, наслідки порушення макроекономічної рівноваги, особливості взаємодії ринків грошей та товарів, вплив державної політики(методи та інструменти) на стабілізацію національної, особливості формування валютного курсу , теоретичні засади регулювання зовнішньої торгівлі,

Предмет вивчення навчальної дисципліни: процеси, що здійснюють суб'єкти мікроекономічної системи для досягнення своїх цілей в умовах обмежень, які накладаються на їхні можливості та поведінка макроекономічних суб'єктів на рівні національної економіки як єдиного цілого.

Метою вивчення дисципліни є: формування системи знань з теорії поведінки споживача та виробника, ринкових структур, ринку факторів виробництва, механізму функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій та практичних навичок з питань механізму функціонування та розвитку національної економіки та вмінь застосовувати отримані знання на практиці.

Передумови вивчення: теоретичною базою вивчення дисципліни є знання з шкільного курсу з «Основ економіки», «Основ підприємництва», «Громадянська освіта».

Міждисциплінарні зв'язки окремих тем дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» тісно пов'язано з такими предметами як: «Фінанси, податки та податкова система», «Економіка підприємства».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Облік і оподаткування: облік аналіз і аудит господарської діяльності» початкового рівня вищої освіти (короткий цикл) зі спеціальністю 071 Облік і оподаткування освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр» затвердженої Вченою радою ІДГУ та дескрипторам Національної рамки кваліфікації:

Знання:

ПРН 16. Знати і розуміти економічні категорії, закони і причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами в економічних системах.

У контексті даної дисципліни знання:

- економічних категорій та законів для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах;
- теорії прийняття мотивованих рішень виробниками та споживачами, враховуючи вимоги економічних законів;
- способів застосування аналітичного та графічного аналізу;
- методів та інструментів державного регулювання економічних процесів;
- сутності макроекономічних категорій;
- методи та засоби впливу держави на стан економіки; - показники, що характеризують ефективність функціонування економічної системи

Уміння:

ПРН 11. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

У контексті даної дисципліни уміння:

- орієнтуватися в системі об'єктивно існуючих ринкових законів;
- збирати фактичні дані, аналізувати й оцінювати їх допустимість, достовірність та достатність для прийняття правильних рішень;
- збирати, досліджувати, перевіряти, оцінювати та використовувати статистичний матеріал;
- визначати основні макроекономічні сфери;
- розуміти проблему ефективного використання обмежених економічних ресурсів на рівні національної економіки і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів щодо задоволення людських потреб, які невпинно зростають;
- розкрити закономірності розвитку сучасної ринкової (змішаної) економіки;
- з'ясувати механізм функціонування економічної системи та дії основних економічних законів у процесі господарської діяльності;
- обґрунтувати необхідність державного втручання в економіку;
- обчислити основні мікро та макроекономічні показники для визначення рівня економічного розвитку країни та здійснення міжнародних порівнянь.

Комуникація:

ПРН 12. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

У контексті даної дисципліни

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців;
- використання державної мови у професійній діяльності.

Автономність та відповідальність:

ПРН 15. Вміти працювати самостійно і в команді, проявляти лідерські якості, нести професійну відповідальність за результати роботи.

У контексті даної дисципліни:

- демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач

- здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Предмет і методи мікроекономіки та макроекономіки

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Мікроекономіка та макроекономіка в системі економічних наук</p> <p>2. Макроекономіка в системі економічних наук</p> <p>3. Основні характеристики мікросистеми</p> <p>4. Основні характеристики макросистеми</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oja.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/naychki_pracevlashht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1.Історія розвитку мікро і маркоекономіки</p> <p>2.Методологія мікро і мароекономіки</p> <p>3.Складові елементи мікро і маросистеми та їх функції</p> <p>Дискусія за темою есе</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oja.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p>

	<p>https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/naychki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Письмові завдання:</p> <p>1. Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <p>2. Розкрийте історію розвитку мікроекономіки як науки?</p> <p>3. Дайте характеристику складовим елементам мікосистеми.</p> <p>4. Поясніть яка роль мікроекономіки у системі економічних наук.</p> <p>5. Розкрийте історію розвитку макроекономіки як науки?</p> <p>6. Дайте характеристику складовим елементам макросистеми.</p> <p>7. Поясніть яка роль макроекономіки у системі економічних наук.</p> <p>2. Напишіть есе за темою «Суперечність між суспільними потребами та економічними ресурсами — головна проблема суспільства» 2-3 сторінки</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua</p>

Тема № 2. Теорія споживацького вибору

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Особливості споживацького вибору та корисність</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL:</p>

<p>2. Рівновага споживача 3. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів</p>	<p>http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oja.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. верченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Аксіоми уподобань. 2. Криві байдужості 3. Бюджетні обмеження</p> <p>Розв'язання задач та ситуацій</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oja.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій</p>

	<p>М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/n_avichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст аксіом уподобань 2. Поясніть яким чином встановлюється рівновага споживача. <p>2. Складіть словник основних термінів за темою: гранична корисність; крива байдужості; гранична норма заміщення; лінія бюджетних обмежень; рівновага споживача; еквімаржинальний принцип;</p> <p>3 Розв'язання задач</p> <p>До семінарського заняття 2 на платформі Moodle прикріплено практикум з «Мікроекономіки». Вам необхідно розглянути приклади розв'язання задач стр. 78-84. Та розв'язати 1 будь-яку задачу на Ваш вибір з 8 завдань.</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua</p> <p>4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/</p>

Тема № 3 Аналіз поведінки споживача

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криві "доход-споживання". Криві та закони Енгеля 2. Криві "ціна-споживання" та виведення кривих попиту 3. Ефект доходу та ефект заміщення. Парадокс Гіффена 	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-</p>

	<p>content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. верченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криві та закони Енгеля 2. Графічний аналіз і побудова лінії "дохід споживання". 3. Ефекти заміщення і доходу як основа побудови функції індивідуального попиту на благо в ординалістській теорії корисності. <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchalnij-posibnik-bazilinska-oya.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Напишіть розгорнуту відповідь-роздум на питання:</p> <p>«Як впливає збільшення доходів громадян на споживання матеріальних і духовних благ?»</p>	<p>1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В.</p>

<p>3 Розв'язання задач</p> <p>До семінарського заняття прикріплено практикум з «Мікроекономіки». Вам необхідно розглянути приклади розв'язання задач стр. 93-98. та розв'язати 2 будь-які задачи на Ваш вибір з 8 завдань стр. 99.</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua</p> <p>4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/</p>
--	--

Тема № 4. Аналіз попиту та пропозицій

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринковий попит 2. Ринкова пропозиція 3. Рівновага попиту та пропозиції. Формування ринкової ціни 4. Концепція еластичності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlash/mikroekonom.pdf

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практичне застосування аналізу попиту та пропозиції 2. Цінова еластичність попиту 3. Еластичність попиту за ціною та цінова стратегія продавця 4. Нецінова еластичність попиту 5. Еластичність пропозиції 6. Практичне використання значення цінової еластичності <p>Розв'язання задач. ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповідь на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте прояв впливу чинників на формування попиту і пропозиції 2. Поясніть яким чином формується ціна рівноваги на ринку 3. Поясніть вплив еластичності на вибір цінової стратегії продавця 4. Яким чином концепція цінової еластичності може бути використана в практичній діяльності <p>2 Розв'язання задач</p> <p>Задача 1. Функція попиту на товар має вигляд $Q_D = 4 - P$, функція пропозиції - $Q_S = -3 + 2P$. Держава ввела акцизний податок у розмірі 1,5 грн на одиницю товару. Як буде розподілено цей податок між споживачами та виробниками? Рішення подайте в аналітичній і графічній формах.</p> <p>Задача 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua 4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/

<p>Визначте коефіцієнти перехресної еластичності у наведених нижче ситуаціях і зробіть висновки щодо взаємозв'язку товарів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ціна фотоапаратів зменшилася на 20%, а кількість проданої плівки зросла на 35%. 2. Ціна відеомагнітофонів зросла на 20%, а кількість проданих касет до них зменшилася на 18%. <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
--	--

Тема № 5. Теорія виробництва та витрати виробництва

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробнича функція. Ізоквант 2. Показники використання факторів виробництва. Закон спадаючої граничної продуктивності 3. Види витрат. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво у довгостроковому періоді. Зміна масштабу виробництва 2. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 3. Витрати виробництва в довгостроковому періоді 4. Функція витрат. Ізокоста. Рівновага виробника <p>Розв'язання задач (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oja.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/n_avichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть дію закону спадаючої граничної продуктивності факторів виробництва 2. Розкрийте зміст поняття «витрати» та їх класифікацію 3. У чому полягає відмінність економічного та бухгалтерського підходу до оцінки витрат <p>Задачі для розв'язання</p> <p>Задача 1</p> <p>Витрати сировини та напівфабрикатів протягом місяця</p> <p>Витрати електроенергії протягом місяця 182,8 тис. грош. од.</p> <p>Заробітна плата, яка виплачується персоналу, за місяць</p> <p>Оренда приміщення протягом року .....</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/ 2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua 4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/

<p>Проценти за отримані позики за рік .....</p> <p>Визначте розмір бухгалтерських витрат на виробництво одного меблевого гарнітура, якщо фабрика випускає 160 гарнітурів на місяць; якою має бути ціна гарнітура, щоб річний прибуток фірми дорівнював 184 тис. грош. од. визначте беззбитковий обсяг виробництва.</p> <p>Задача 2</p> <p>На підприємстві можливе виробництво основної й альтернативної продукції. Прямі витрати на виробництво основної продукції склали 1 млн грош. од. Можливий виторг від продажу альтернативної продукції за тих же прямих витрат на неї дорівнює 0.8 млн грош. од., процент за державними облігаціями - 15%. Земля, на якій розміщене підприємство, належить його власнику, її можна здавати в оренду за 60 тис. грош. од. Виторг від реалізації основної продукції – 1 млн грош. од.</p> <p>Визначте:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бухгалтерські й альтернативні економічні витрати; 2) неявні витрати, бухгалтерський і економічний прибуток. <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
--	--

Тема № 6. Моделі конкурентних ринків

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Модель ринку досконалої конкуренції 2. Ринок монополії 3. Ринок монополістичної конкуренції 4. Олігополія 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс

	<p>лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Ознаки та умови ринку досконалої конценції.</p> <p>2. Особливості функціонування монополії.</p> <p>3. Особливості стратегії поведінки на ринку монополістичної конкуренції.</p> <p>4. Особливості поведінки на олігополістичному ринку</p> <p>Розв'язання задач (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальнij-posibnik-bazilinska-o-oya.html</p> <p>2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. URL: https://buklib.net/books/21964/</p> <p>3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p>

Завдання для самостійної роботи:**Завдання 1: Заповніть порівняльну таблицю моделей конкурентного ринку**

Характе ристика	Модель конкурентного ринку			
	Ринок досконалої конкуренції	Монопольний ринок	Олігополія	Монополістична конкуренція
Кількість подавців і покупців				
Особливість продукту				
Бар'єри входження на ринок				
Цінова стратегія (формування ціни)				
Оптимальний обсяг виробництва				
Умови максимізації прибутку				
Умови мінімізації збитків				
Умови закриття виробництва				
Економічні наслідки				

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с.
<https://buklib.net/books/21964/>

2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL:
https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf

3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>

4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL:
<https://www.twirpx.com/file/668814/>

Тема № 7. Ринки ресурсів: ринок праці, землі та капіталу. Підприємницький прибуток

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок праці. 2. Ринок землі 3. Ринок капіталу 4. Підприємницький прибуток 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальніj-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf 5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості формування похідного попиту 2. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу застосування ресурсу 3. Оптимальне співвідношення ресурсів <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с. URL: http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальніj-posibnik-bazilinska-oya.html 2. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/ 3. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf

	<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Тезово дайте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Поясніть у чому полягає особливість формування попиту на ресурси? Поясніть прояв дії ефекту заміщення та ефекту обсягу на розмір попиту на ресурси? Розкрийте зміст поняття «заробітна плата» та охарактеризуйте чинники, що впливають на її розмір ? Поясніть як формується попит на капітал та ціна капіталу? Розкрийте сутність поняття «інвестиції» ? Що таке дисконтування та для чого його використовують? <p>Задача</p> <p>На розгляд пропонується 3 інвестиційних проекти. Вихідні дані про суми вкладень і доходу наведено у таблиці. Процентна ставка планується постійною і додатною.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>1-й рік</th><th>2-й рік</th><th>3-й рік</th><th>4-й рік</th><th>5-й рік</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Проект 1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Інвестиції, тис. грош. од.</td><td>600</td><td>300</td><td>100</td><td>—</td><td>—</td></tr> <tr> <td>Дохід, тис. грош. од.</td><td>—</td><td>—</td><td>100</td><td>400</td><td>1000</td></tr> <tr> <td>Проект 2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Інвестиції, тис. грош. од.</td><td>300</td><td>400</td><td>300</td><td>—</td><td>—</td></tr> <tr> <td>Дохід , тис. грош. од.</td><td>—</td><td>—</td><td>100</td><td>1000</td><td>400</td></tr> <tr> <td>Проект 3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Інвестиції,</td><td>300</td><td>400</td><td>300</td><td>—</td><td>—</td></tr> </tbody> </table>		1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	Проект 1						Інвестиції, тис. грош. од.	600	300	100	—	—	Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	400	1000	Проект 2						Інвестиції, тис. грош. од.	300	400	300	—	—	Дохід , тис. грош. од.	—	—	100	1000	400	Проект 3						Інвестиції,	300	400	300	—	—	<p>4. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf</p> <p>1. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. Посіб. 2-ге вид., Київ: Т-во «Знання», КОО, 2002. 211 с. https://buklib.net/books/21964/</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf</p> <p>3. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: http://www.nbuvgov.ua</p> <p>4. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 298 с. URL: https://www.twirpx.com/file/668814/</p>
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік																																																			
Проект 1																																																								
Інвестиції, тис. грош. од.	600	300	100	—	—																																																			
Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	400	1000																																																			
Проект 2																																																								
Інвестиції, тис. грош. од.	300	400	300	—	—																																																			
Дохід , тис. грош. од.	—	—	100	1000	400																																																			
Проект 3																																																								
Інвестиції,	300	400	300	—	—																																																			

тис. грош. од.					
Дохід, тис. грош. од.	—	—	100	300	1100

На основі методу чистої поточної вартості визначте, який з проектів найкращий. Чи зміниться відповідь, якщо реальна ставка процента від'ємна величина.

Задача

Ви — мер міста. Місту потрібен новий спорткомплекс. Спорткомплекс пропонують побудувати дві фірми: одна протягом двох років, друга — трьох. За їх кошторисами вартість будівництва комплексу по роках становитиме:

	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Перша фірма	2000	5000	0
Друга фірма	3000	2000	500

Якому з проектів Ви надаєте перевагу? Чи потрібно, приймаючи рішення, враховувати прогнозну величину процентної ставки і чому?

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття

Тема № 8. Макроекономічні показники у системі національних рахунків

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Система національних рахунків та її основні показники</p> <p>2. Методи розрахунку ВВП</p> <p>3. Інші показники системи національних рахунків і взаємозв'язок між ними</p>	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За</p>

	<p>ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Номінальні та реальні величини. 2. Цінові індекси 3. Показники використання ВВП. Споживання, заощадження, інвестиції <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Складіть словник термінів:</p> <p>валовий національний продукт; чистий економічний добробут нації; методи обчислення ВВП; реальний ВВП; номінальний ВВП; інфлювання ВВП; дефлювання ВВП; чистий національний продукт; національний дохід; особистий дохід; гранична схильність до споживання; гранична схильність до заощадження; гранична схильність до інвестування; функція споживання; функція інвестицій.</p> <p>Розв'язання задач</p>	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL:</p>

<p>Задача</p> <p>За наведеними нижче даними розрахуйте величину ВВП в умовних грошових одиницях. На основі даного показника виконайте розрахунок показників ЧВП, НД, ОД та особистого доходу кінцевого використання економічних суб'єктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – рентні доходи – 27,6 – трансфертні платежі – 18,0 – валові внутрішні інвестиції – 32,4 – непрямі податки – 14,0 – національні заощадження – 9,0 – особисті податки – 2,6 – експорт – 12,0 – нерозподілені прибутки корпорацій – 55,6 – амортизація – 15,8 – споживання – 154,4 – імпорт – 8,0 – податки на прибуток корпорацій – 2,8 – видатки на соціальне страхування – 0,4 – державні видатки – 17,0 – прибутки приватного бізнесу – 20,0 – дивіденди – 1,8 – заробітна плата найманих працівників – 60,0 – відсотки – 9,8 <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%A0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p>
---	---

Тема № 9. Сукупний попит і сукупна пропозиція

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупний попит і його структура. Крива сукупного попиту 2. Нецінові фактори сукупного попиту 3. Сукупна пропозиція: функція і фактори, що її визначають 4. Макроекономічна рівновага: модель AD – AS 	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p>

	<p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна макроекономічна рівновага: модель сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хрест Маршалла»). 2. Стабілізаційна політика держави. Модель макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса (модель «кейнсіанського хреста») та її варіанти. 3. Мультиплікатор автономних витрат. 4. Рецесійний та інфляційний розриви. <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>1.. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Вправа 1. Визначте, яке з положень правильне, а яке помилкове.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За рівноважного ВВП зайнятість завжди є повною. 2. Підвищення курсу національної валюти стимулює зростання експорту і, отже, 	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр</p>

<p>збільшує сукупний попит.</p> <p>3. Крива сукупного попиту має додатний нахил.</p> <p>4. Форму кривої сукупного попиту можна пояснити ефектом доходу та ефектом заміщення.</p> <p>5. Криві сукупного попиту і сукупної пропозиції переміщуються під впливом цінових чинників.</p> <p>6. Збільшення державних видатків прямо розширює сукупний попит.</p> <p>7. Усі чинники, які змінюють природний рівень виробництва, перемішуватимуть криву довгострокової сукупної пропозиції вліво або вправо.</p> <p>8. Підвищення ефективності національної економіки означає, що крива довгострокової сукупної пропозиції переміщується вліво.</p> <p>9. Цінові чинники визначають нахил короткострокової кривої AS.</p> <p>10. Реальні змінні впливають на сукупну пропозицію лише у короткостроковому періоді й не мають сили в довгостроковому.</p> <p>11. Переміщення кривої сукупного попиту вправо на горизонтальному відрізку кривої короткострокової сукупної пропозиції не впливає на динаміку реального ВВП.</p> <p>Розв'яжіть задачі.</p> <p>1. Потенційний ВВП становив 3000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 3300 - 3P$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 3300 - 2P$. Визначте рівень інфляції у поточному році.</p> <p>2. Економіка, що перебуває в стані довгострокової рівноваги, описується такими даними: довгострокова крива AS вертикальна на рівні $Y = 2800$, короткострокова крива AS горизонтальна на рівні $P = 1$; крива AD задана рівнянням $Y = 3,5M/P$, де $M = 800$.</p> <p>Внаслідок несприятливого шоку</p>	<p>учбової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна С. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130/0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%BD%D0%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%A%D0%BD%D0%9F%D1%80%D0%BD%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p>
---	--

<p>з боку пропозиції ціни зросли до рівня $P = 1,4$ і потенційний випуск продукції знизився до рівня $Y = 2500$. Необхідно визначити:</p> <p>а) Які будуть нові рівноважні значення Y та P у короткостроковому і довгостроковому періодах, якщо уряд і Центральний банк не втручаються в економіку, тобто крива AD залишається незмінною?</p> <p>б) Яку додаткову кількість грошей повинен випустити в обіг Центральний банк, проводячи стабілізаційну політику, щоб короткострокова рівновага в економіці встановилася на рівні випуску продукції $Y = 2800$?</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
---	--

Тема № 10. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та причини циклічності 2. Види економічних циклів 3. Стабілізаційна політика держави 4. Сутність інфляції та її види 	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0</p>

<p>України? Обґрунтуйте свою відповідь.</p> <p>6. Який рівень безробіття та інфляції спостерігається в Україні та як ви прогнозуєте зміни цих показників у наступному році? Обґрунтуйте свою відповідь.</p> <p>Задачі для розв'язання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Припустимо, що рівень безробіття становить 8 %, а ВВП – 4000 грошових одиниць. Визначте приблизно величину потенційного ВВП, якщо природний рівень безробіття складає 6 %? Нехай потенційний ВВП щороку зростає на 3 %. Яким буде потенційний ВВП через два роки? 2. Визначте ВВП-розрив у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані: <ul style="list-style-type: none"> – фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць; – економічно активне населення – 25 млн осіб; – кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне – 300 тис., циклічне – 400 тис. 3. За 11 місяців 2006 р. ціни зросли в 1,25 раза, а за рік – в 1,4 раза. За який період відбудеться подвоєння цін, якщо на майбутнє збережеться темп приросту цін, відповідний грудню? <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%B A%D0%B0_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0 %BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83% D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf</p>
--	--

Тема № 11. Тема рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста встановлення рівноваги на ринку грошей

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання

Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна характеристика передумов класичної і кейнсіанської теорій рівноваги 2. Механізм досягнення рівноваги в моделі кейнсіанського хреста 3. Грошовий ринок: попит, пропозиція і механізм встановлення рівноваги 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. 2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коливання рівноважного навколо потенційного рівня. 2. Рецесійні та інфляційні розриви 3 Сучасна структура грошей і загальне поняття грошових агрегатів 4 Цілі, інструменти й теоретичні моделі кредитно-грошової політики <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<p>ВВП</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. 2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Письмово дайте розгорнуту відповідь: «Які інструменти бюджетного механізму доцільно впровадити в Україні для встановлення макроекономічної рівноваги?»</p> <p>Обґрунтуйте свою відповідь</p> <p>Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або поняття.</p> <p>1. Числовий коефіцієнт, який характеризує, у скільки разів приріст сукупного доходу буде більший від приросту компонента сукупних витрат, що його викликає.</p> <p>2. Сума, яку суб'єкти макроекономіки планують витратити на споживання й інвестиції при певному рівні сукупного доходу країни.</p> <p>3. Сукупність планових і незапланованих інвестицій у товарно-матеріальні запаси в умовах непередбачених змін у рівні продажу. Виручка, яку виробники очікують фактично отримати за певний обсяг продукції.</p> <p>4. Твердження, що всяка пропозиція створює відповідний собі попит.</p> <p>5. Зростаюча функція від банківського відсотка.</p> <p>6. Автоматична зміна державних витрат, податків і сальдо державного бюджету, яка відбувається без прийняття спеціальних рішень уряду за рахунок дії автоматичних стабілізаторів.</p> <p>7. Система заходів держави, спрямована на забезпечення повної зайнятості за рахунок змін у державних витратах, системі оподаткування і нових підходів до формування державного бюджету в цілому.</p> <p>8. Зростаюча функція від величини поточного доходу.</p> <p>9. Безробіття, яке виникає за умови відсутності бажання працювати внаслідок низьких ставок заробітної плати, що не</p>	<p>1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>2. Гронтокська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>3. Кібік О. М., Редіна Е. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130_0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p>

<p>влаштовують працівників.</p> <p>10. Величина, на яку повинні скоротитися сукупні витрати для того, щоб скоротити рівноважний рівень випуску продукції до його потенціалу.</p> <p>11. Величина, на яку повинні зрости сукупні витрати для того, щоб підвищити рівноважний рівень випуску продукції до його потенціалу.</p> <p>Терміни і поняття</p> <p>а) Закон Сея; б) рецесійний розрив; в) фактичні витрати; г) планові витрати; д) бюджетна політика; е) недискреційна політика; ж) мультиплікатор; и) добровільне безробіття; к) функція заощаджень у моделі Кейнса; л) функція заощаджень у класичній моделі; м) інфляційний розрив.</p> <p>Задачі для розв'язання</p> <p>1. Якщо депозити комерційного банку зросли на 250 млн грн при нормі обов'язкового резервування на даний момент у розмірі 20%, то яким буде максимальне збільшення пропозиції грошей?</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	
--	--

Тема № 12. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель $IS - LM$

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність моделі $IS - LM$, її передумови та практичне використання. Рівновага товарного ринку і крива IS. Грошовий ринок і побудова кривої LM. 	<ol style="list-style-type: none"> Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль:

	<p>„Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі IS – LM 2. Відносна ефективність бюджетної і кредитно-грошової політики в моделі IS – LM <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. 2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Письмове завдання: Уявіть, що <i>Ви прем'єр міністр України запропонуйте заходи щодо встановлення рівноваги на ринку грошей і товарів та опишіть механізм їх дії та наслідки впровадження.</i></p> <p>Задача</p> <p>Нехай економіка описується такими рівняннями:</p> $Y = C + I + G \quad - \text{основна макроекономічна тотожність};$ $C = 170 + 0,6 (Y - T) \quad - \text{функція споживання};$	<ol style="list-style-type: none"> 1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130

<p>T = 200 – податки; I = 100 – 40r – інвестиційна функція; G = 350 – державні видатки; $M_d = (0,75 Y - 6r)$ – попит на гроши; $M_s = 735$ – пропозиція грошей, $r = 1$ – рівень цін.</p> <p>Користуючись цими даними, встановіть економічні показники, а саме:</p> <p>а) виведіть рівняння кривих IS і LM на графіку економічної моделі;</p> <p>б) визначте рівноважну ставку відсотка та рівень доходу;</p> <p>в) виведіть рівняння кривої сукупного попиту і побудуйте її графік, виходячи з того, що ціни зросли до рівня $r = 2$.</p>	<p>https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p> <p>5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2012. 616 с.</p> <p>6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналія. Київ: Зання України, 2008. 675 с.</p> <p>1. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.</p>
---	--

Тема № 13. Тема макроекономічна політика у відкритій економіці

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття відкритої економіки. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями. Системи гнучких і фіксованих валютних курсів: порівняльна ефективність. Співвідношення номінального і реального валютного курсу у короткостроковому та довгостроковому макроекономічних періодах. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу. 	<ol style="list-style-type: none"> Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За

	<p>ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна торгівля та особливості зовнішньоторговельної політики 2. Вплив зовнішньоторговельної політики на досягнення макроекономічної рівноваги 3. Валютний курс і встановлення рівноваги на валютному ринку 4. Модель платіжного балансу й рівновага у відкритій економіці <p>Розв'язання задач, ситуацій (типові задачі для розв'язання подано нижче).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с. 2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Вправа 1. Для кожного положення, що наводиться далі, знайдіть відповідний термін або поняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизований запис усіх міжнародних операцій резидентів країни з нерезидентами за певний проміжок часу. 2. Економіка країни, яка здійснює експортно-імпортні операції на ринкових засадах. 3. Система заходів держави, 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрік Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf 2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с. 3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL:

<p>спрямована на захист внутрішнього ринку від іноземної конкуренції.</p> <p>4. Обов'язковий внесок, що стягується митними органами при експорті або імпорті товару.</p> <p>5. Інструменти, які дозволяють дискримінувати імпортні товари на користь вітчизняних без застосування податкових заходів.</p> <p>6. Продаж товарів на зовнішньому ринку за більш низькими цінами, ніж склалися у даних країнах.</p> <p>7. Грошова одиниця, яка використовується для здійснення розрахунків за міжнародними угодами.</p> <p>8. Курс валюти, який підтримується Центральним банком країни за допомогою здійснення валютних інтервенцій.</p> <p>9. Відсутність або наявність обмежень, які перешкоджають вкладенню або відпливу іноземних інвестицій чи активізують ці процеси.</p> <p>10. Ціна однієї валюти, виражена в одиницях іншої.</p> <p>11. Дії уряду, спрямовані на підвищення курсу національної валюти відносно курсів інших валют.</p>	<p>http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/1130/0/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D1%A%D0%B0 %D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>4. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn SM 2020.pdf</p> <p>5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2012. 616 с.</p> <p>6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналя. Київ: Зання України, 2008. 675 с.</p> <p>2. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.</p>
--	--

Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття	
---	--

**Тема № 14. Рівновага у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга.
Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток**

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, передумови та побудова моделі Менделла – Флемінга. Модель відкритої економіки Мандела – Флемінга (IS-LM-BP). 2. Проблеми координації монетарної політики та фіскальної політики у відкритій економіці. 3. Ефективність державної політики за режиму гнучкого валютного курсу. 4. Економічна політика держави при фіксованому курсі валюти. 	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 672 с.</p> <p>4. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28895/1%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%B7%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кейнсіанські моделі економічного зростання. 2. Модель економічного зростання Домара. 3. Модель економічного зростання Харрод. 4. Неокласичні моделі економічного зростання. 5. Модель Соло. Вплив чисельності населення і технічного прогресу на досягнення стійкої рівноваги в 	<p>1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: Підручник 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 743 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Балаstryk Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2010. 550 с. URL: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf</p> <p>3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр</p>

<p>ставки, яка виражається у зростанні або зниженні масштабів переміщення капітальних благ між країнами світу.</p> <p>8. Економіка країни, яка не має економічних зв'язків із зовнішнім світом.</p> <p>Терміни та поняття</p> <p>а) Велика відкрита економіка; д) мала відкрита економіка;</p> <p>б) абсолютна мобільність капіталу; ж) відплів капіталу;</p> <p>в) ступінь міжнародної мобільності капіталу; и) приплів капіталу;</p> <p>г) модель Менделла – Флемінга; к) закрита економіка.</p>	<p>6. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. За ред. З.С.Варналя. Київ: Зання України, 2008. 675 с.</p> <p>3. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник Київ: Таксон, 2004. 348с.</p>
Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття	

Типові задачі для розв'язання на семінарських заняттях:

1. Визначте граничну норму заміщення продукту харчування одягом, користуючись даними з таблиці.

Комбінація товарів	А	Б	В	Г
Одяг	12	6	4	3
Продукти харчування	2	4	6	8

2. Рівняння функції попиту на капусту має такий вигляд: $Q_D = 14 - 3P$; рівняння функції пропозиції капусти має вигляд $Q_s = -6 + 4P$. Знайдіть рівноважні ціну та обсяг.

Припустимо, на товар введено фіксовану ціну, що дорівнює 2 грош. од. Визначте величину незадоволеного попиту.

3. Визначте коефіцієнти перехресної еластичності у наведених нижче ситуаціях і зробіть висновки щодо взаємозв'язку товарів.

1) Реалізація прального порошку X збільшилася з 200 до 150 од., тоді як ціна на пральний порошок Y зросла з 3 до 4 грош. од.

2) Ціна кулькових авторучок зменшилася з 1,8 до 1,6 грош. од., а кількість проданих авторучок з пером зменшилася з 50 до 30 шт.

4. На підприємстві можливе виробництво основної та альтернативної продукції. Прямі витрати на виробництво основної продукції склали 1 млн грош. од. Можливий виторг від продажу альтернативної продукції за тих же прямих витрат на неї дорівнює 1,5 млн грош. од., процент за державними облігаціями - 30%. Земля, на якій розміщене

підприємство, належить його власнику, її можна здавати в оренду за 100 тис. грош. од. Виторг від реалізації основної продукції - 2 млн грош. од.

Визначте:

- 3) бухгалтерські й альтернативні економічні витрати;
- 4) неявні витрати, бухгалтерський і економічний прибуток;
5. Потенційний ВВП становив 3000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 3300 - 3 p$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 3300 - 2 p$. Визначте рівень інфляції у поточному році.
6. Припустимо, що рівень безробіття становить 9 %, а ВВП – 5000 грошових одиниць. Визначте приблизно величину потенційного ВВП, якщо природний рівень безробіття складає 7 %? Нехай потенційний ВВП щороку зростає на 4 %. Яким буде потенційний ВВП через два роки?
7. Визначте ВВП-розрив у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані:
  - фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць;
  - економічно активне населення – 25 млн осіб;
  - кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне – 300 тис., циклічне – 400 тис.
8. Потенційний ВВП становив 4000 грошових одиниць, криву сукупного попиту описували рівнянням $AD = 4500 - 3 p$. У поточному році потенційний ВВП збільшився на 1 %, внаслідок чого крива сукупного попиту набула вигляду $AD = 4500 - 2 p$. Визначте рівень інфляції у поточному році.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному

контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної добросердечності

Студенти мають дотримуватись правил академічної добросердечності відповідно до «Кодексу академічної добросердечності ІДГУ». Наявність академічного plagiatu в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Криві «дохід-споживання». Крива та закони Енгеля
2. Номінальні та реальні величини. Цінові індекси.

Задача 1

Витрати сировини та напівфабрикатів протягом місяця ..... 125 тис. грош. од.
 Витрати електроенергії протягом місяця ..... 182,8 тис. грош. од.
 Заробітна плата, яка виплачується персоналу, за місяць ..... 100 тис. грош. од.
 Оренда приміщення протягом року ..... 240 тис. грош. од.
 Проценти за отримані позики за рік ..... 480 тис. грош. од.
 Визначте розмір бухгалтерських витрат на виробництво одного меблевого гарнітура, якщо фабрика випускає 150 гарнітурів на місяць; якою має бути ціна гарнітура, щоб річний прибуток фірми дорівнював 184 тис. грош. од.

Задача 2

Визначте ВВП-роздрів у країні, використовуючи закон Оукена, де економічну ситуацію характеризують такі дані:

- фактично вироблений ВВП – 100 млрд грошових одиниць;
- економічно активне населення – 25 млн осіб;
- кількість безробітних за типами: фрикційне – 200 тис. осіб, структурне – 300 тис., циклічне – 400 тис.

Варіант 2

1. Закон спадаючою граничної продуктивності факторів виробництва
2. Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі IS – LM

Задача 1

Рівняння функції попиту на капусту має такий вигляд: $Q_D = 14 - 3P$; рівняння функції пропозиції капусти має вигляд $Q_s = -7 + 4P$. Знайдіть рівноважні ціну та обсяг.

Припустимо, на товар введено фіксовану ціну, що дорівнює 2 грош. од. Визначте величину незадоволеного попиту.

Задача 2

Із 80 млн осіб, які мали роботу, було звільнено 0,3 млн. Із 9 млн осіб, які вважались безробітними, 0,5 млн припинили пошуки роботи. Визначте:

- кількість зайнятих;
- кількість безробітних;
- рівень безробіття.

Форма підсумкового контроля екзамену.

Екзамен проводиться в усній формі

Перелік питань для підготовки до екзамену

Питання до екзамену «Мікро та макроекономіка» 1 семестр

1. Предмет і метод мікроекономіки та макроекономіки.
2. Особливості споживацького вибору та корисність
3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача
4. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів
5. Криві «дохід-споживання». Крива та закони Енгеля

6. Ринковий попит
7. Ринкова пропозиція
8. Рівновага попиту та пропозиції. Формування ринкової ціни
9. Концепція еластичності
10. Цінова еластичність попиту
11. Нецінова еластичність попиту
12. Цінова еластичність пропозиції
13. Виробнича функція. Ізокванта
14. Функція витрат. Ізокоста.
15. Показники використання факторів виробництва
16. Закон спадаючою граничної продуктивності факторів виробництва
17. Виробництво у короткострочковому періоді
18. Виробництво у довгострочковому періоді. Зміна масштабу виробництва
19. Бухгалтерський та економічні підходи до визначення витрат
20. Витрати виробництва у короткострочковому періоді
21. Формування рівноваги виробника
22. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції
23. Ознаки та умови монопольного ринку
24. Цінова дискримінація та економічні наслідки монополізму
25. Ознаки та умови ринку монополістичної конкуренції
26. Визначення ціни та обсягів виробництва на ринку монополістичної конкуренції у короткострочковому періоді
27. Ознаки та умови олігополістичного ринку
28. Дуополія. Модель Курно та БерTRANA. Теорія ігор
29. Утворення попиту на ресурси
30. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу використання ресурсу
31. Ринок праці
32. Праця як фактор виробництва
33. Диференціація ставок заробітної плати
34. Ринок землі
35. Ринок капіталу
36. Ефективність розподілу. Крива споживацьких можливостей
37. Ефективність виробництва. Крива виробничих можливостей
38. Підприємницький прибуток
39. Система а національних рахунків
40. Поняття валового внутрішнього продукту і способи його розрахунку
41. Відображення економічної рівноваги за допомогою Хреста Кейнса
42. Парадокс ощадливості
43. Поняття рецесії і рецесійного розриву
44. Поняття ефективного споживання і його значення для розуміння складності виходу з економічної депресії
45. Гранична схильність до споживання і гранична схильність до накопичення. Їх значення для успішного виходу з депресії
46. Простій мультиплікатор Кейнса і мультиплікатор державних витрат. Їх формули і принципова відмінність
47. Бюджетно-податкова політика держави. Її цілі, інструменти і джерело фінансування. Поняття бюджетної експансії
48. Поняття фіiscalної експансії. Її призначення і відображення на Хресті Кейнса
49. Відображення фіiscalної експансії на класичній графічній моделі рівноваги

50. Умови доцільності застосування бюджетної експансії для досягнення економічного зростання
51. Доцільність застосування фіiscalної експансії для прискорення темпів економічного зростання сучасної України
52. Фіiscalна рестрикція. Її відображення на Хресті Кейнса
53. Дискреційна і недискреційна фіiscalна політика
54. Вбудовані регулятори економіки
55. Переваги і недоліки бюджетної політики
56. Поняття і функція попиту на гроші.
57. Поняття і функція пропозиції грошей.
58. Грошовий ринок. Рівновага на грошовому ринку
59. Банківський мультиплікатор
60. Кредитно-грошова політика. Її параметри і інструменти
61. Ефективність монетарної політики
62. Монетарна експансія як спосіб досягнення економічного зростання
63. Відносна справедливість позицій Кейнса і Фрідмена
64. Модель «інвестиції-заощадження» (I-S). Відображення на ній бюджетної політики
65. Модель “ліквідність-гроші” (L-M). Відображення на ній монетарної політики
66. IS-LM модель. Порівняння з її допомогою можливостей бюджетної і монетарної економічної політики.
67. Порівняння можливостей бюджетної і монетарної економічної політики за допомогою моделі Хігса
68. Поняття відкритої економіки
69. Вільний, регульований і фікований курс валют
70. Попит і пропозиція на валютному ринку. Рівновага на валютному ринку
71. Чинники, що впливають на попит на іноземну валюту
72. Чинники, що впливають на курс іноземних валют в короткостроковому періоді
73. Чинники, що впливають на курс іноземних валют в довгостроковому періоді
74. Рівновага на валютному ринку в умовах гнучкого курсу
75. Рівновага на валютному ринку в умовах фікованого курсу
76. Графічна модель відкритої економіки Менделла-Флемінга
77. Бюджетна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах гнучкого курсу
78. Бюджетна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах фікованого курсу
79. Монетарна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах гнучкого курсу
80. Монетарна експансія в моделі Менделла-Флемінга в умовах фікованого курсу
81. Держбюджет як показник макроекономіки
82. Причини бюджетного дефіциту і його зростання
83. Поняття і чинники економічного зростання
84. Бюджетні важелі досягнення економічного зростання
85. Відносна справедливість позицій Кейнса і Фрідмена на моделі Хікса
86. Монетарні важелі досягнення економічного зростання
87. Модель економічного зростання Коба-Дугласа
88. Яким чином зміна податків і інвестицій впливають на економічне зростання?
Відобразити на хресті Кейнса
89. Твердий курс у фіiscalній макроекономічної політиці держави
90. Твердий курс у монетарної макроекономічної політиці Нацбанку

Приклад тестових завдань:

1. Якщо порівнювати між собою наслідки застосування мита або квоти, то тільки мито:

- а) призводить до скорочення імпорту;
- б) сприяє підвищенню цін;
- в) приносить доходи до державного бюджету;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Яка з наведених форм торговельних бар'єрів не є суттєвою перешкодою для вільної торгівлі?

- а) імпортна квота;
- б) ліцензії на експорт та імпорт;
- в) добровільні експортні обмеження;
- г) правильна відповідь відсутня.

3. Який фактор не входить в рахунок поточних операцій як складової платіжного балансу?

- а) транспортні послуги іноземним державам;
- б) товарний експорт;
- в) чисті доходи від інвестицій;
- г) зміни в активах країни за кордоном.

4. Коли кажуть, що країна девальвувала свою валюту, яку з подій мають на увазі?

- а) країна відмовилась від золотого стандарту;
- б) у країні дефіцит торговельного балансу;
- в) внутрішня купівельна спроможність одиниці валюти знизилась;
- г) уряд підвищив ціну, за якою він буде купувати золото.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
26-50	
1-25	незадовільно

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час

поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zi-zminamy.pdf

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль)
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	26 балів (підсумковий контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрутовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє

	елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літе-ратурою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерій оцінювання індивідуальних завдань

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з інформаційними джерелами є здатність студента збирати інформацію та критично її опрацьовувати. Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями розв'язання задач (ситуацій) знання методики здійснення розрахунків, вміння нестандартно підходити до розв'язання ситуацій та робити обґрунтовані висновки.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Павутиноподібна модель ринкової рівноваги.
2. Практичне застосування теорії еластичності.
3. Модель аукціоніста (Л. Вальрас).
4. Теоретичні засади еластичності попиту і пропозиції.
5. Маржинальна революція і дослідження поведінки споживача.
6. Закони Госсена.
7. Побудова кривої індивідуального попиту.
8. Виробнича функція Кобба-Дугласа.
9. Диференціація ставок заробітної плати.
10. Ефективність за Парето.

11. Загальна економічна рівновага за Л. Вальрасом.
12. Антимонопольне законодавство України.
13. Становлення та розвиток макроекономіки.
14. Національна економіка та економічна система.
15. Макроекономіка і стабілізаційна політика.
16. Методи дослідження національної економіки.
17. Економічна нерівність і соціальна політика захисту населення.
18. Зайнятість і безробіття в Україні
19. Показники рівня цін та їх аналіз в Україні.
20. Сукупний попит та чинники, які на нього впливають.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 10 балів. Варіант модульної контрольної роботи містить два теоретичних питання та дві задачі.

Максимальна кількість балів за 1 теоретичне питання складає 2 бали, за розв'язання 1 задачі — 3 бали. Максимальна кількість балів виставляється у разі повної обґрунтованої відповіді на теоретичне питання та правильного розв'язання задачі з наданням ґрутовного висновку та/або аналітичної оцінки отриманих результатів.

Оцінка «0» виставляється у разі якщо студент не володіє теоретичними матеріалом та невозові відповісти на питання контрольної роботи і розв'язати задачу.

1 бал за теоретичне питання та 2 бали за розв'язання задачі студент отримує у разі, якщо він відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всеобщого аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає істотні неточності та помилки.

1,5 бали за теоретичне питання та 2,5 бали за розв'язання задачі студент отримує у разі, якщо відповідь достатньо повно висвітлює володіння навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Мінімальна кількість балів за модульну контрольну роботу повинна становити не менше 6 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові екзамени в усній проводять за білетами, складеними екзаменаторами навчальних дисциплін та затвердженими не пізніше, ніж за місяць до початку іспиту на засіданні кафедри та підписаними завідувачем кафедри й екзаменатором. Семестровий екзамен в усній формі приймається двома особами: викладачем, який читав дисципліну і є екзаменатором, та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. Екзаменаційний білет містить три теоретичних питання.

Результат усного і письмового екзаменаційного контролю визначається як **середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал)** студента, що він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-балльною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого. За умови тестової форми контролю кількість балів, що відповідає відсотку правильних відповідей студента, має бути помножена на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлена до цілого.

Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатньо балів за певний вид контролю, зокрема за поточний (**менше 20 балів**), за проміжний (**менше 6 балів**), то він не допускається

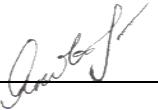
до складання семестрового іспиту, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен в усній чи письмовий формі отримав середньозважений бал менше, ніж **2,75**. У графі «підсумковий контроль» виставляється **0 балів**.

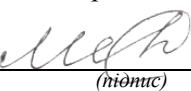
Студенти, котрі не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. У випадку відсутності здобувача вищої освіти на екзамені з поважної причини, підтвердженої документально, деканат складає додатковий графік для підсумкового контролю.

**Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання
здобувачів освіти
під час підсумкового екзамену**

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється відповідь здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.
1 бал	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.

Викладач (підпис) **Яковенко О.І.**
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 14 від «30» червня 2021 р.

Завідувач кафедри (підпис) **Метіль Т.К.**
(ПІБ)